

[Holstein.]

og Princippet om Tro og Loves Ubrødelighed, som gamle Julius Lassen docerede i Obligationsretten, vil blive og har Mulighed for at blive saa omfattende, at det i høj Grad vil svække Tilliden til de danske Kreditforeningsobligationer, og dertil kommer saa Muligheden for Forringelse af Statutternes Bestemmelse om Udtrækning — naar saadanne Bestemmelser kan indsættes i en Lov i Danmark i Øjeblikket, saa er der ikke saa langt til, at Udlandet, og netop det Udland, fra hvilket vi i høj Grad — Krisetiden er jo ikke afsluttet endnu — kan faa Brug for Kredit, maa vurdere os som en Stat, der erklærer: Vi kan ikke og vi vil ikke betale.

En Lov om Henstand vilde jeg ikke finde urimelig for Landbruget under de nuværende Forhold, og det er jo principielt anerkendt, at dette Krav er berettiget, baade i Regeringens Moratorieforsalg for det offentlige Skatteprioritetsrenter og i det Ændringsforslag, som man fra Venstres Side fremsatte, oprindeligt som et særligt Kriseforslag og saa som et Ændringsforslag til Kriseforliget. Men dér er det anerkendt paa den Maade, at Staten træder ind som Mellemed og som Garant, og hvis det fandt Sted, saaledes som det er blevet krævet fra Venstres Side af det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, og der samtidig af Regeringen blev givet Tilsagn om, at man vilde være med til en meget væsentlig Nedsættelse af de faste Ejendomsskatter paa Landet og eventuelt med til den Beparelsesepolitik, som Venstre har krævet, i Forbindelse med det, som alle Lande er inde paa, ogsaa Oslo-Konventionens Ententevenner, en — jeg kan maaske udtrykke det saaledes — smidig Finanstoldpolitik og Handels-toldpolitik, ja, naar man fik Garanti for, at den højtærede Regering vilde være med til Reformer i den Retning, var der efter min Mening ikke noget forskertset for Realkreditte eller i øvrigt for vort økonomiske Liv ved, at der blev givet en Henstand, med Statsgaranti, med Statslaan.

Forholdet er det, som jeg nævnte allerede den 10. December, at saa vidt det har kunnet oplyses underhaanden af Embedsmænd i Statistisk Departement, hvor de selv har beskæftiget sig med det, er den samlede Sum af Landbrugets Pantegæld $3\frac{1}{2}$ Milliard Kr., og af disse $3\frac{1}{2}$ Milli-

ard falder de to Milliarder to Hundrede og nogle og tredive Millioner paa Kreditforeninger, ca. 75 Millioner paa Hypotekforeninger, mellem 700 og 750 Millioner paa Sparekasselaan i fast Ejendom og godt 500 Millioner paa private Laan. Hvis man regner med, at ca. Halvdelen af de private Laan og Sparekasselaanene er Førsteprioritetslaan, vil det sige, at der i alt bliver godt 600 Millioner Andenprioritetspantegæld i det danske Landbrug. Det vil med andre Ord sige, at et Statslaan paa ca. 40 Mill. Kr. vilde være i Stand til for et Aar at dække to Terminers Henstand med Renter og Afdrag af de sekundære Prioriteter.

Og naar det saa forholder sig saaledes, som man fra Venstres Side med Rette ikke bliver træt af at gøre opmærksom paa, at den samlede offentlige Ejendomsskatteprioritet i danske Landbrugsejendomme udgør over 1 Milliard Kr., mellem 1100 og 1200 Mill. Kr., og at de to Trediedele af denne Skatteprioritet, altsaa de 800 Mill. Kr., er indskudt siden de sidste Aar før Verdenskrigen, ja, saa vil det sige, at hvis denne Uretfærdighed, under de nuværende kritiske Forhold dobbelt tyngende Uretfærdighed, blev bragt ud af Verden ved en Ejendomsskatte-reform, kunde hele det danske Landbrug blive i det store og hele konsolideret, saaledes at Pantegældsspørgsmaalet blev berøvet den overordentlig farlige og tilspidsede Karakter, det i Øjeblikket har. Og kom der saa samtidig en Lov, som for Fremtiden erklærede for ugyldig og overhovedet forbød Pantebehæftelse af danske Landbrugsejendomme for ud over 75 pCt. af Ejendoms-skyldværdierne, ser jeg ikke rettere end, at den Konsolidering af Gældsspørgsmaalet og den Sikring imod den passive Kapitals Overmagt over Landbrugets Erhvervs-økonomi, som den højtærede Statsminister i Sommer i hvert Fald var ivrig Talsmand for, vilde være tilvejebragt.

Naar vi i vor Landbolovgivning har Bestemmelser om, at ingen Landbrugsejendom med over 1 ha Jordtilliggende og af en vis Bonitet maa nedlægges, men skal opretholdes som Landbrugsejendom med Beboere og særligt Markskifte, fordi man vil værne Landbrugsejendomme, ja, saa ser jeg virkelig ikke, hvorfor det skulde være urimeligt at bestemme, naar man da